

[Avaleht](#) > ... > [Kohtumenetlused](#) > [Tsiiviilasjad](#) > [Tõendite Kogumine](#) > Finland

Tõendite kogumine

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Soome

1 Tõendamiskohustus

1.1 Millised on tõendamiskohustust reguleerivad normid?

Hageja peab tõendama asjaolusid, mis on vajalikud nõude kindlakstegemiseks, samas kui kostja peab tõendama oma kaitseväiteid. Pool, kes jätab tõendid esitamata, riskib sellega, et tema väited leitakse olevat tõendamata.

1.2 Kas on olemas normid, mille alusel on teatavad asjaolud tõendamiskohustusest vabastatud? Millistel juhtudel? Kas tõenditega on võimalik konkreetne õiguslik eeldus ümber lükata?

Tõendamist ei vaja asjaolud, millega on nõustatud. Lisaks ei pea tõendama üldtunnustatud asjaolusid ega fakte, mis on kohtule teada *ex officio*. Loomulikult võib esitada ka ümberlukkavaid tõendeid.

1.3 Kui veendunud peab kohus asjaolus olema, et oma otsus sellele asjaolule rajada?

Selles küsimuses sisaldavad õigusaktid pelgalt sätet, mille kohaselt peab kohus pärast kõikide esitatud asjaolude hoolikat kaalumist tegema otsuse selle kohta, mida tuleks asjaga seoses tõeseks pidada. Soomes kohaldatakse tõendite vaba hindamise põhimõtet ning seega on oluline esitada kohtule piisavad tõendid.

2 Tõendite kogumine

2.1 Kas tõendite kogumiseks on alati nõutav poole taotlus või võib kohtunik teatavates olukordades koguda tõendeid ka omal algatusel?

Praktikas peavad pooled ise koguma tõendid, millele nad soovivad tugineda. Õigusaktidega on lubatud ka kohtul otsustada tõendeid omal algatusel ise koguda. Kohus ei tohi aga omal algatusel ja mõlema poole tahte vastaselt anda korraldust uue tunnistaja küsitlemiseks või dokumendi esitamiseks, kui tegemist on sellise juhtumiga, mida on võimalik lahendada kohtuvälise kokkuleppe abil.

Teatavate kohtuasjade korral – näiteks isadusega seotud asjades – on kohtul ülesanne tagada, et kogutakse kõik vajalikud tõendid.

2.2 Millised on järgmised sammud, kui poole taotlus tõendite kogumiseks rahuldatakse?

Tõendid kuulatakse ära põhikohtuistungil.

2.3 Millistel juhtudel võib kohus tagasi lükata poole taotluse koguda tõendeid?

Kohus võib sellise taotluse tagasi lükata näiteks juhul, kui tõendid ei ole asjakohased või juhtum on asjaomasel aspektis juba tõendamist leidnud. Tõendite kogumise taotluse võib tagasi lükata ka siis, kui see esitatakse menetluses liiga hilja.

2.4 Millised on tõendamise eri viisid?

Tõendamise eri viisid hõlmavad poolte tunnistajate ja ekspertide ära kuulamist, kirjalike tõendite ja eksperdiarvamuste esitamist ning vaatlust.

2.5 Millised on tunnistaja ütlustega tõendamise meetodid ja kas need erinevad meetoditest, mida kasutatakse eksperdi arvamusega tõendamisel? Millised on kirjalike tõendite esitamise ja ekspertiisiaruande/eksperdiarvamuse kohta kehtivad nõuded?

Tunnistajate või ekspertide suulisi ütlusi ning ekspertide kirjalikke avaldusi hinnatakse ühtemoodi. Kohus ei võta siiski vastu tunnistajate kirjalikke avaldusi.

2.6 Kas mõni tõendamisviis on teistest suurema tõendusjõuga?

Mingeid piiranguid ei ole. Kohus on tõendite hindamisel vaba.

2.7 Kas teatavate asjaolude tõendamiseks on kohustuslikud kindlad tõendamisviisid?

Ei.

2.8 Kas seadus kohustab tunnistajaid ütlusi andma?

Üldjuhul ei saa tunnistaja ütluste andmisest keelduda.

2.9 Millistel juhtudel võivad nad keelduda ütluste andmisest?

Menetlusosalise abikaasal, kihlatul ning otsestel ülenejatel või alanejatel sugulastel, samuti menetlusosalise õdedel-vendadel ja nende abikaasadel või menetlusosalise lapsendajatel või lapsendatud lastel on õigus ütluste andmisest keelduda. Peale selle on õigusaktides nimetatud mitmeid muid olukordi, kus tunnistajal on õigus või kohustus keelduda ütluste andmisest.

2.10 Kas isikut, kes keeldub tunnistamast, võib karistada või sundida ütlusi andma?

Tunnistajat, kes keeldub ilma seadusliku põhjusega ütluste andmisest, võidakse kohustada rahatrahvi ähvardusel täitma oma kohustust. Kui tunnistaja ikkagi keeldub ütluste andmisest, võib kohus anda korralduse tema kinnipidamiseks seni, kuni ta nõustub ütlusi andma.

2.11 Kas on isikuid, keda ei saa tunnistajana üle kuulata?

See, kas näiteks alla 15aastast või vaimse häirega isikut võib tunnistajana küsitleda, on kohtu otsustada.

Teatavatesse rühmadesse kuuluvad isikud – näiteks arstid ja advokaadid – ei saa anda ütlusi oma usaldussuhetega seotud asjades.

2.12 Milline on kohtuniku ja poolte roll tunnistaja ülekuulamisel? Millistel tingimustel võib tunnistaja üle kuulata videokonverentsi vahendusel või muude tehniliste vahendite abil?

Üldjuhul küsitleb tunnistajat esimesena see pool, kes ta tunnistama kutsus. Seejärel on teisel poolel õigus tunnistajat ristküsitleda. Pärast ristküsitlemist võivad kohus ja pooled esitada tunnistajale täiendavaid küsimusi.

Kui kohus peab seda sobivaks, võib tunnistajat küsitleda videokonverentsi või muu sellise sobiva telekommunikatsioonitehnoloogia vahendusel, mille abil luuakse audiovisuaalne ühendus istungist osavõtjate vahel. Sellist võimalust võib kasutada näiteks juhul, kui tunnistajal ei ole võimalik ilmuda kohtusse isiklikult või tema kohtusse ilmumisega kaasneksid ebamõistlikud kulud või kui tunnistaja on alla 15aastane. Teatavatel juhtudel võib tunnistajat küsitleda ka telefoni teel.

3 Tõendite hindamine

3.1 Kas asjaolu, et pool on saanud tõendid ebaseaduslikul teel, seab kohtule otsuse tegemisel piiranguid?

Õigusaktid ei sisalda konkreetseid juhiseid selliste olukordade jaoks. Kohus peab oma kaalutusõigust kasutades otsustama, milline kaal sellistel tõenditel on.

3.2 Kas minu kui poole antud seletusi võetakse tõendina arvesse?

Jah. Pooli võidakse tõendite esitamiseks vabalt küsitleda ning tsiviilasjades võidakse neid küsitleda vande all seoses asjaoludega, mis on juhtumi lahendamise seisukohast eriti olulised. Poolte tõendina esitatud avaldusi hinnatakse samade kriteeriumide alusel, nagu tunnistajate esitatud avaldusi.

4 Kas see liikmesriik on kooskõlas tõendite kogumise määruse artikli 2 lõikega 1 määranud kindlaks muud asutused, kes on määruse alusel pädevad koguma tõendeid tsiviil- ja kaubandusajades toimuvates kohtumenetlustes? Kui jah, siis millises menetluses nad on pädevad tõendeid koguma? Kas nad võivad taotleda tõendite kogumist või aidata kaasa ka tõendite kogumisele teise liikmesriigi taotluse alusel? Vt ka tõendite kogumise määruse artikli 2 lõike 1 kohane teatis

Soomes ei ole selliseid ametiasutusi määratud.

Lingid

[Tõendite kogumine](#) (justiitsministeerium)

Tutvustus „[Tunnistajana kohtuistungil](#)“ (justiitsministeerium)

■ Viimati uuendatud: 07/01/2026

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.